

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ ของเกษตรกรแบบโรงเรือนปิดในโครงการรับจ้างเลี้ยงไก่เนื้อ ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบการอธิบายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ ของเกษตรกรแบบโรงเรือนปิดในโครงการรับจ้างเลี้ยงไก่เนื้อ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อกับบริษัท
5. รายได้รวมของครัวเรือน
6. จำนวนไก่เนื้อที่เลี้ยง
7. มูลค่าโรงเรือนและอุปกรณ์การเลี้ยงไก่เนื้อ
8. จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่บริษัท
9. จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการ
10. การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อ
11. การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านวารสาร เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อ
12. การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านเอกสาร เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อ

ตัวแปรอิสระ 12 ตัวข้างต้นนี้ กับความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร

1.1 เพศ

จากการสำรวจเจ้าของฟาร์มตามบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อของบริษัทกรุงเทพผลิตผลอุตสาหกรรมการเกษตร จำกัด(มหาชน) และผู้วิจัยไปศึกษาได้พบว่า มีเกษตรกรร้อยละ 72 เป็นเพศชาย และร้อยละ 28 เป็นเพศหญิง

ตารางที่ 2 เพศของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	59	72.0
หญิง	23	28.0
รวม	82	100.0

1.2 อายุ

จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 3) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.8 มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี และอายุเฉลี่ยของเกษตรกร 45.26 ปี จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในวัยกลางคน ซึ่งใกล้เคียงผลการวิจัยของ สิริชัย (2541) ที่ศึกษาถึงความต้องการเทคโนโลยีการผลิต และการจัดการไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อายุเฉลี่ยของเกษตรกร 42 ปี ส่วนกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.2 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี อาจจะทำให้เห็นว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ที่ศึกษาอาจจะเป็นเกษตรกรกลุ่มเดียวกันแต่ปัจจุบันเกษตรกรมีอายุเพิ่มมากขึ้น และเมื่อวิเคราะห์ถึงเกษตรกรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากถึงร้อยละ 14.6 แสดงให้เห็นว่า อาชีพเลี้ยงไก่เนื้อเป็นอาชีพที่ผู้สูงอายุก็เลี้ยงได้ ซึ่งแตกต่างกับอาชีพเกษตรแบบอื่นๆ เช่น ทำไร่ ทำสวน ซึ่งมักเป็นงานหนักเกินไปสำหรับผู้สูงอายุ

ตารางที่ 3 อายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 – 29 ปี	7	8.5
30 – 39 ปี	19	23.2
40 – 49 ปี	31	37.8
50 – 59 ปี	13	15.9
60 ปี ขึ้นไป	12	14.6
รวม	82	100

อายุต่ำสุด	23 ปี	อายุเฉลี่ย	45.26 ปี
อายุสูงสุด	68 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11.08

1.3 ระดับการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 4) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 29.3 จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนกลุ่มที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนร้อยละ 22 ซึ่งแตกต่างกับผลวิจัยของ สายัญ (2540) ที่ศึกษาเปรียบเทียบสภาพเศรษฐกิจและสังคมของผู้เลี้ยงไก่เนื้อประเภทอิสระกับมีสัญญาผูกพัน ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรที่เลี้ยงไก่ประเภทมีสัญญาผูกพันจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 56.1 ส่วนกลุ่มที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเพียงร้อยละ 4.9 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นกว่าเดิม กล่าวคือเกษตรกรจบการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นต้นไปเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.3) แต่อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาค่ำ อาจเนื่องมาจากเกษตรกรมีอายุค่อนข้างมากซึ่งคนในชนบทสมัยก่อนมักไม่ได้รับการศึกษาสูงนัก เมื่อเป็นเช่นนี้การยอมรับนวัตกรรมต่างๆ อาจเป็นไปได้ยาก สื่ออื่นๆ ที่จะส่งเสริมการเลี้ยงไก่เนื้อจะต้องเหมาะสมกับผู้ที่มีการศึกษาต่ำมากขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 4	24	29.3
ประถมศึกษาปีที่ 6	16	19.5
มัธยมศึกษาปีที่ 3	13	15.9
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ป.ว.ช.	11	13.4
อนุปริญญา หรือ ป.ว.ส.	13	15.9
ปริญญาตรี	5	6.1
รวม	82	100.0

1.4 ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อกับบริษัท

จากผลการวิเคราะห์ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อ โดยนับเป็นจำนวนปีที่เกษตรกรมีฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อเป็นของตนเอง และเป็นการเลี้ยงแบบมีสัญญาผูกพันกับบริษัทเอกชน (ตารางที่ 5) พบว่า ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อเฉลี่ย 7.49 ปี และเกษตรกรที่มีประสบการณ์ 1 ปี มีจำนวนค่อนข้างมากคือร้อยละ 18.3 ซึ่งจะแตกต่างกับงานวิจัยของ ศิริชัย (2541) ที่ศึกษาถึงความต้องการเทคโนโลยีการผลิต และการจัดการไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เกษตรกรมีประสบการณ์เฉลี่ย 5.6 ปี และเกษตรกรที่มีประสบการณ์ 1 ปี มีจำนวนเพียงร้อยละ 2.3 เท่านั้น อาจแสดงให้เห็นได้ว่าเกษตรกรให้ความสนใจกับธุรกิจเกษตรที่ให้ผลกำไรค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับการทำการเกษตรรูปแบบอื่นในขนาดที่ดินเท่าๆกัน หรือแรงงานในภาคอื่นที่ไม่ได้ทำการเกษตรมาก่อนสนใจอยากมีธุรกิจเป็นของตัวเอง จึงทำให้มีเกษตรกรที่มีประสบการณ์ 1 ปีมากขึ้น

ตารางที่ 5 ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อกับบริษัท

ระยะเวลา (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 ปี	15	18.3
2-4 ปี	11	13.4
5-7 ปี	25	30.5
8 ปีขึ้นไป	31	37.8
รวม	82	100.0

ประสบการณ์ต่ำสุด	1 ปี	ประสบการณ์เฉลี่ย	7.49 ปี
ประสบการณ์สูงสุด	24 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5.96

1.5 รายได้รวมก่อนหักค่าใช้จ่ายของครอบครัวในรอบ 1 ปี (ทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร)

จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 6) พบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรมีรายได้รวมของครอบครัวต่ำกว่า 300,000 บาท/ปี และมีรายได้รวมเฉลี่ย 168,641.46 บาท/ปี เมื่อเทียบกับงานวิจัยของ สุพจน์ (2544) ได้ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่กระต๊อบแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรในโครงการส่งเสริมการเลี้ยง ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อที่เกษตรกรได้รับจากโครงการส่งเสริมการเลี้ยง 220,000 บาท/ปี แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้รวมที่ต่ำเกินไปเมื่อเทียบกับเงินที่ใช้ในการลงทุนค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกษตรกรเริ่มสร้างโรงเรือนใหม่ หรือมีการปรับปรุงโรงเรือนเดิมให้เป็นระบบปิดที่มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ทำให้มีเงินหมุนเวียนไม่มากจึงทำให้มีรายได้รวมของครอบครัวค่อนข้างน้อยตามไปด้วย ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้รวมมากกว่า 300,000 บาท/ปีขึ้นไปนั้นอาจจะเลี้ยงไก่ควบคู่กับการทำธุรกิจอย่างอื่นด้วย

ตารางที่ 6 รายได้รวมของครอบครัวในรอบ 1 ปี

รายได้รวมของครอบครัว (บาท/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,000 บาท	27	39.2
100,000 – 199,999 บาท	29	35.4
200,000 – 299,999 บาท	22	26.8
300,000 บาท ขึ้นไป	4	4.9
รวม	82	100.0

รายได้รวมต่ำสุด 40,000 บาท/ปี

รายได้รวมเฉลี่ย 168,641.46 บาท/ปี

รายได้รวมสูงสุด 804,000 บาท/ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 128,098.02

1.6 จำนวนไก่เนื้อต่อรุ่นที่เลี้ยงทั้งหมดในฟาร์ม

จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 7) พบว่า จำนวนไก่เนื้อต่อรุ่นเฉลี่ย 6,976.51 ตัว ซึ่งใกล้เคียงกับผลวิจัยของ ศิริชัย (2541) ที่ศึกษาถึงความต้องการเทคโนโลยีการผลิต และการจัดการไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้ศึกษาพบว่ามีจำนวนไก่เนื้อต่อรุ่นเฉลี่ย 6,570 ตัว แสดงให้เห็นว่าจำนวนไก่เนื้อที่เลี้ยงของเกษตรกรไม่เพิ่มขึ้นมากนัก ส่วนฟาร์มที่มีจำนวนไก่เนื้อมากกว่า 10,000 ตัวมีจำนวนเล็กน้อยเพียงร้อยละ 6.1 อาจแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่มีฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อเป็นอาชีพจะเป็นฟาร์มขนาดเล็ก ถึงฟาร์มขนาดกลาง ส่วนฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อขนาดใหญ่ซึ่งมักจะเป็นของกลุ่มนักลงทุน ซึ่งมีปริมาณเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 7 จำนวนไก่เนื้อต่อรุ่นที่เลี้ยงทั้งหมดในฟาร์ม

จำนวนไก่เนื้อต่อรุ่น (ตัว)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 ตัว	16	19.5
5,000 – 10,000 ตัว	61	74.0
มากกว่า 10,000 ตัว	5	6.1
รวม	82	100.0

จำนวนไก่เนื้อต่อรุ่นต่ำสุด 4,000 ตัว	จำนวนไก่เนื้อต่อรุ่นเฉลี่ย	6,976.51 ตัว
จำนวนไก่เนื้อต่อรุ่นสูงสุด 15,000 ตัว	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2116.59

1.7 มูลค่าของโรงเรือน และอุปกรณ์เลี้ยงไก่เนื้อ

จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 8) พบว่า มูลค่าของโรงเรือนและอุปกรณ์เลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 42.7 น้อยกว่า 500,000 บาท และมีมูลค่าของโรงเรือนเฉลี่ย 612,436.59 บาท เมื่อเทียบกับงานวิจัยของ สุพจน์ (2544) ได้ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงไก่กระทรงแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรในโครงการส่งเสริมการเลี้ยง ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มูลค่าของโรงเรือนและอุปกรณ์การเลี้ยงไก่เนื้อเท่ากับ 494,750 บาท ซึ่งแตกต่างกันเล็กน้อย เมื่อพิจารณาถึงมูลค่าของโรงเรือนอาจแสดงให้เห็นว่า โรงเรือนที่สร้างขึ้นใหม่และได้มาตรฐานจะมีจำนวนค่อนข้างน้อยและส่วนใหญ่มักจะเป็น โรงเรือนเลี้ยงไก่เนื้อแบบเปิดเดิมดัดแปลงเป็นโรงเรือนระบบปิดเพราะในการสร้างโรงเรือนระบบปิดแบบมาตรฐานขึ้นใหม่อาจจะต้องใช้เงินลงทุนมากกว่า 800,000 บาทขึ้นไป (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวกหน้า 102)

ตารางที่ 8 มูลค่าของโรงเรือน และอุปกรณ์เลี้ยงไก่เนื้อ

มูลค่าของโรงเรือน และอุปกรณ์เลี้ยงไก่เนื้อ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 500,000 บาท	35	42.7
500,000 – 699,999 บาท	17	20.7
700,000 – 899,999 บาท	18	22.0
900,000 บาท ขึ้นไป	12	14.6
รวม	82	100.0

มูลค่าโรงเรือนและอุปกรณ์ต่ำสุด 115,000 บาท มูลค่าโรงเรือนและอุปกรณ์เฉลี่ย 612,436.59 บาท

มูลค่าโรงเรือนและอุปกรณ์สูงสุด 1,150,000 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 225,690.92

1.8 การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สัถวาของบริษัท

เจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัท หมายถึง เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของบริษัทซึ่งออกไปแนะนำ ส่งเสริม บริการความรู้ด้านการจัดการด้านวิชาการ ตลอดจนนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการเลี้ยงไก่ เนื้อไปแนะนำให้เกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงานการผลิตอย่างต่อเนื่อง และ ใกล้เคียง โดยไม่คิดมูลค่าการบริการ จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 9) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 63.4 มีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัท 4 –6 ครั้ง/เดือน และมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัทเฉลี่ย 4.46 ครั้ง/เดือน เมื่อเทียบกับผลวิจัยของ ศิริชัย (2541) ที่ศึกษาถึง ความต้องการเทคโนโลยีการผลิต และการจัดการไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัทเฉลี่ย 3.75 ครั้ง/เดือน อาจแสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัททลงพื้นที่ที่ติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ซึ่งถ้ามีจำนวนครั้งในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัทมากจะมี โอกาสที่เกษตรกรจะได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการการเลี้ยงไก่เนื้อมากขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 9 จำนวนครั้งในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัท

จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัถวา (ครั้ง/เดือน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 3 ครั้ง	22	26.8
4 – 6 ครั้ง	52	63.4
มากกว่า 6 ครั้ง	8	9.8
รวม	82	100.0

จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัทต่ำสุด 1 ครั้ง/เดือน
 จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัทสูงสุด 9 ครั้ง/เดือน
 จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัถวาของ บริษัทเฉลี่ย 4.46 ครั้ง/เดือน
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.77

1.9 การติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการ

จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 10) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 56.1 มีการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการ 1 - 3 ครั้ง/ปี และมีเกษตรกรถึงร้อยละ 14.6 ที่ไม่ได้ติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการในรอบปี อาจแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่เลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดในโครงการรับจ้างเลี้ยงไก่เนื้อมีเจ้าหน้าที่ของบริษัทให้คำปรึกษาและแนะนำอยู่แล้ว จึงไม่ค่อยได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการมากนัก และการกิจส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการมักจะลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบสารตกค้างในเนื้อไก่ หรือสารตกค้างในอาหารไก่ และตรวจป้องกันโรคไก่ในฟาร์มของเกษตรกรเท่านั้น ไม่ได้พบปะเพื่อที่จะให้คำแนะนำปรึกษาในด้านการเลี้ยงไก่มากนัก

ตารางที่ 10 จำนวนครั้งในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการ

จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการ (ครั้ง/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้ติดต่อสื่อสาร	12	14.6
1 - 3 ครั้ง	46	56.1
4 - 6 ครั้ง	19	23.2
มากกว่า 6 ครั้ง	5	6.1
รวม	82	100.0

จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการต่ำสุด 0 ครั้ง/ปี

จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการสูงสุด 8 ครั้ง/ปี

จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ของทางราชการเฉลี่ย 2.68 ครั้ง/ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.18

1.10 จำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทหนังสือพิมพ์ในรอบ 1 ปี

จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 11) พบว่า เกษตรกรถึงร้อยละ 59.8 ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทหนังสือพิมพ์เลยในรอบ 1 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทหนังสือพิมพ์เท่ากับ 2.89 ครั้ง/ปีเท่านั้น แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ค่อยนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรยังมีการศึกษาค้นคว้าต่ำ ทำให้เกิดปัญหาในการอ่าน

ตารางที่ 11 จำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อ ประเภทหนังสือพิมพ์

จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสาร (ครั้ง/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับข่าวสาร	49	59.8
1 – 3 ครั้ง	16	19.5
4 – 6 ครั้ง	6	7.3
มากกว่า 6 ครั้ง	11	13.4
รวม	82	100.0

จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสารต่ำสุด 0 ครั้ง/ปี จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสารเฉลี่ย 2.89 ครั้ง/ปี
จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสารสูงสุด 48 ครั้ง/ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.85

1.11 จำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทนิตยสาร-วารสาร ในรอบ 1 ปี

จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 12) พบว่า เกษตรกรถึงร้อยละ 73.2 ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทนิตยสาร-วารสารเลยในรอบ 1 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทนิตยสาร-วารสารเท่ากับ 1.23 ครั้ง/ปีเท่านั้น และนิตยสาร-วารสารที่เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมอ่าน คือ วารสารสัตว์เศรษฐกิจ สัตว์บก โลกไก่เนื้อ เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรไม่ค่อยให้ความสำคัญในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทนิตยสาร-วารสารเท่าที่ควร

ตารางที่ 12 จำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทนิตยสาร-วารสาร

จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสาร (ครั้ง/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับข่าวสาร	60	73.2
1 – 3 ครั้ง	11	13.4
4 – 6 ครั้ง	9	11.0
มากกว่า 6 ครั้ง	2	2.4
รวม	82	100.0

จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสารต่ำสุด 0 ครั้ง/ปี จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสารเฉลี่ย 1.23 ครั้ง/ปี
จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสารสูงสุด 20 ครั้ง/ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.37

1.12 จำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทเอกสาร ในรอบ 1 ปี

จากผลการวิเคราะห์ (ตารางที่ 13) พบว่า เกษตรกรร้อยละ 51.2 ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทเอกสารรอบ 1 ปี แต่เมื่อเปรียบเทียบกับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทหนังสือพิมพ์ และนิตยสาร-วารสาร ตามตารางที่ 11 และ 12 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่ามีจำนวนร้อยละของผู้ไม่ได้รับข่าวสารน้อยกว่า ซึ่งตรงกับงานวิจัยของรัชชัย (2539) ที่ศึกษาถึงการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงอิสระ จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับความรู้ด้านการเลี้ยงไก่เนื้อจากเอกสารสิ่งพิมพ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่บริษัท เรียนรู้เอาจากประสบการณ์ของตนเอง จากเพื่อนบ้าน และเจ้าหน้าที่รัฐ ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สอบถามจากเจ้าหน้าที่สัตวบาลของบริษัทที่ทราบว่าทางบริษัทได้จัดทำเอกสารเผยแพร่แก่เกษตรกรเป็นประจำ จึงอยู่ที่เกษตรกรเองจะศึกษาทำความเข้าใจเพียงใดต่อเอกสารดังกล่าว

ตารางที่ 13 จำนวนครั้งของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อประเภทเอกสาร

จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสาร (ครั้ง/ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับข่าวสาร	42	51.2
1-3 ครั้ง	18	22.0
4-6 ครั้ง	12	14.6
มากกว่า 6 ครั้ง	10	12.2
รวม	82	100.0

จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสารต่ำสุด 0 ครั้ง/ปี จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสารเฉลี่ย 2.43 ครั้ง/ปี
 จำนวนครั้งในการได้รับข่าวสารสูงสุด 12 ครั้ง/ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.33

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ ของเกษตรกรแบบโรงเรือนปิดในโครงการรับจ้างเลี้ยงไก่เนื้อ

2.1 ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

จากการวิเคราะห์ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร ซึ่งแบ่งแบบ สัมภาษณ์เป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบเลือกตอบคำถามที่ถูกต้องจำนวน 12 ข้อ และ ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบเลือกตอบว่าข้อใดถูกข้อใดผิดจำนวน 7 ข้อ โดยได้สอบถามเป็น 3 หัวข้อ คือ ข้อ 1 – 4 การใช้อุปกรณ์ต่างๆในโรงเรือนปิด ข้อ 5 – 13 การจัดการการเลี้ยงไก่เนื้อตั้งแต่การ เตรียมโรงเรือน การเข้าลูกไก่จนถึงจับไก่ใหญ่ และข้อ 14 – 19 สุขศาสตร์สัตว์การป้องกันโรคและ การจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์มไก่เนื้อ ซึ่งแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 13 พบว่า เมื่อแบ่งช่วง คะแนนออกเป็น 3 ช่วง คือ $\frac{1-0}{3} = 0.33$ คะแนน โดย เกษตรกรมีความรู้ระดับต่ำจะมีคะแนนเฉลี่ย ระหว่าง 0 – 0.33 คะแนน เกษตรกรมีความรู้ระดับปานกลางจะมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.34 – 0.66 คะแนน และเกษตรกรที่มีความรู้ระดับสูงจะมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 0.67 – 1.00 คะแนน

จากการวิเคราะห์ดังตารางที่ 14 พบว่า ในคะแนนเต็ม 1.00 คะแนน เกษตรกรมีคะแนน ความรู้เฉลี่ย 0.85 คะแนน ซึ่งถือว่าเกษตรกรมีความรู้ระดับสูง โดยแบ่งออกเป็น ความรู้ในด้านการ ใช้อุปกรณ์ต่างๆในโรงเรือนปิด 0.96 คะแนน ความรู้ในด้านการจัดการการเลี้ยงไก่เนื้อตั้งแต่ การเตรียมโรงเรือน การเข้าลูกไก่จนถึงจับไก่ใหญ่ 0.77 คะแนน และความรู้ในด้านสุขศาสตร์สัตว์ การป้องกันโรคและการจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์มไก่เนื้อ 0.90 คะแนน จากการวิเคราะห์ความรู้ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรมีความรู้ระดับสูง คือ มี คะแนนอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 คะแนน แต่ความรู้ในด้านการจัดการการเลี้ยงไก่เนื้อตั้งแต่การเตรียม โรงเรือน การเข้าลูกไก่จนถึงจับไก่ใหญ่จะมีคะแนนต่ำที่สุด ดังนั้นในการให้ความรู้แก่เกษตรกรใน การเลี้ยงไก่เนื้อแบบ โรงเรือนปิดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดควรจะให้ความรู้เฉพาะด้านการจัดการ การเลี้ยงไก่เนื้อตั้งแต่การเตรียมโรงเรือน การเข้าลูกไก่จนถึงจับไก่ใหญ่ ซึ่งเกษตรกรยังมีความรู้ น้อย

นอกจากนี้ยังมีบางข้อที่เกษตรกรมีความรู้น้อยหรือได้คะแนนต่ำ คือเรื่องความเร็วลมที่ เหมาะสมในโรงเรือนช่วงไก่อายุ 30 วันขึ้นไป และจำนวนครั้งต่อวันในการให้อาหารลูกไก่ 7 วัน แรก โดยได้คะแนนเฉลี่ยเพียง 0.43 และ 0.44 คะแนน ตามลำดับจากคะแนนเต็ม 1.00 คะแนน โดย ความรู้ทั้งสองอย่างนั้นก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด ในเรื่องความเร็ว ลมที่เหมาะสมในโรงเรือนช่วงไก่อายุ 30 วันขึ้นไปมีความจำเป็นต้องมีความรู้ เพราะในสภาพของ โรงเรือนระบบปิดที่อากาศถ่ายเทได้จำกัด ถ้าเกษตรกรเปิดพัดลมระบายอากาศไม่เพียงพอความร้อน

จากแหล่งต่างๆ ในโรงเรือนเช่น สิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรือน โครงสร้างของโรงเรือน ตัวไก่ที่เลี้ยงภายในโรงเรือน อุณหภูมิ และกลิ่นแก๊สที่เกิดจาการหมักหมมและการย่อยสลายของเชื้อจุลินทรีย์ที่พื้นภายในโรงเรือน (บุษกร, 2546 : 8-9) อาจส่งผลทำให้ไก่ร้อนตาย ผลต่อการเจริญเติบโตของไก่ได้ ทำให้ไก่อ้วนน้อยกว่ามาตรฐาน แคระแกร็น หรือมีโอกาสติดเชื้อโรคเพิ่มขึ้น และผลที่สุดก็จะตกอยู่ที่เกษตรกรที่จะได้รับผลตอบแทนจากการเลี้ยงที่ต่ำ มีรายได้อาจลดลง เป็นต้น

ความรู้เกี่ยวกับจำนวนครั้งต่อวันในการให้อาหารลูกไก่ 7 วันแรก ที่เกษตรกรยังมีความรู้ไม่มาก ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งเช่นกัน เพราะ ลูกไก่อายุไม่เกิน 7 วัน เป็นช่วงที่ไก่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ต้องการสารอาหารสูง ถ้าดูแลไก่ในระยะนี้ไม่ดีอาจส่งผลไปยังการเจริญเติบโตของไก่อายุต่อไปได้ เช่น ไก่อ้วนน้อยกว่ามาตรฐาน เป็นต้น จากการสัมภาษณ์พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ให้อาหารช่วงลูกไก่อายุไม่เกิน 7 วัน ทีละมากๆ และไม่ค่อยเปลี่ยนอาหารบ่อยครั้งนัก ทำให้ไก่อินอาหารได้จำกัด เพราะกลิ่นรสชาติของอาหารมีความน่ากินน้อยลง และบางครั้งในการให้อาหารทีละมากๆ ถ้าลูกไก่อินอาหารไม่หมดก็อาจจะเกิดเชื้อราขึ้นได้ ฉะนั้นการให้อาหารลูกไก่ในระยะนี้ควรจะให้ทีละน้อยๆ และบ่อยครั้งไก่อจะได้กินอาหารใหม่สดอยู่เสมอ และจำนวนครั้งในการให้อาหารไก่อ้วนอาจจะแสดงให้เห็นถึงการดูแลเอาใจใส่ในการเลี้ยงของเกษตรกรมากขึ้นเพียงใดด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 14 ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

ความรู้	เกษตรกรที่มีความรู้ถูกต้อง	
	จำนวน (ร้อยละ)	คะแนนเฉลี่ย
1) คุณสมบัติของ โรงเรือนระบบปิด	78 (95.1)	0.95
2) การจัดการ โรงเรือน ในวันที่มีฝนตก	80 (97.6)	0.98
3) การจัดการ โรงเรือน หลังจับ ไก่ใหญ่	74 (90.2)	0.90
4) การเตรียม โรงเรือน ก่อนลูก ไก่มาถึง ฟาร์ม	81 (98.8)	0.99
5) จำนวน ครั้งต่อวัน ในการให้อาหาร ลูกไก่ อายุ 7 วันแรก	36 (43.9)	0.44
6) อุณหภูมิ ที่เหมาะสม ในวงกก ในช่วง ไก่ อายุ 7 วันแรก	57 (69.5)	0.70
7) ความเร็วลม ที่เหมาะสม ในโรงเรือน	35 (42.7)	0.43
8) การจัดการ โรงเรือน เมื่อ ไฟฟ้าดับ	78 (95.1)	0.95
9) การจัดการ กับ ไก่แตก ไซค์	82 (100)	1.00
10) การเปิด ผ้าม่าน ในขณะ เลี้ยง ไก่	54 (65.9)	0.66
11) การจัดการ เมื่อ แกลบ เปียก ขึ้น	76 (92.7)	0.93
12) การหัด ให้ ลูก ไก่ กิน น้ำ	71 (86.6)	0.87
13) การฉีด สเปรย์ น้ำ แผ่น ราง ผึ่ง หรือ มุ้ง เชี่ยว	78 (95.1)	0.95
14) โซดาไฟ กับการ ตัก ต่าง ของ สาร พิษ	67 (81.7)	0.82
15) การจัดการ ไก่ เป็น โรค หรือ ป่วย ตาย โดย ไม่ทราบ สาเหตุ	80 (97.6)	0.98
16) การจัดการ ซาก ไก่ ใน ฟาร์ม	75 (91.5)	0.92
17) พื้น โรงเรือน และ กับ สาเหตุ ของ โรค หวัด	72 (87.8)	0.88
18) การจัดการ พื้นที่ รอบๆ บริเวณ โรงเรือน	69 (84.1)	0.84
19) การปฏิบัติ ดิน ก่อน เข้า ฟาร์ม หลังจาก ไป ฟาร์ม ไก่ เนื้อ ที่ อื่นมา	79 (96.3)	0.96
คะแนนเฉลี่ย	69.58 (84.85)	0.85

2.2 ทักษะในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

จากการวิเคราะห์ทักษะในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร โดยแบ่งคำถามเป็น 2 ส่วน คือ ข้อ 1 – 10 ทักษะเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด และข้อ 11 – 15 ทักษะเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อ ซึ่งแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 14 พบว่า เมื่อแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 3 ช่วง คือ $\frac{1-3}{5} = 0.66$ คะแนน โดย เกษตรกรมีทักษะไม่ดีจะมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1 – 1.66 คะแนน เกษตรกรมีทักษะดีกลางๆ จะมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.67 – 2.33 คะแนน และเกษตรกรมีทักษะที่ดีจะมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.00 คะแนน

จากการวิเคราะห์พบว่า ในคะแนนเต็ม 3 คะแนน เกษตรกรมีทักษะเฉลี่ย 2.665 ถือว่า เกษตรกรมีทักษะที่ดีในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด เมื่อแยกออกเป็นทักษะของเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด และทักษะของเกษตรกรเกี่ยวกับความพึงพอใจในอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ มีคะแนนเท่ากับ 2.677 และ 2.642 คะแนน ตามลำดับ เป็นคะแนนที่อยู่ระหว่าง 2.34 – 3.00 ซึ่งเป็นทักษะที่ดีของเกษตรกรในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

แต่ก็มีบางข้อที่เกษตรกรตอบได้คะแนนน้อย โดยทักษะที่เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด ในเรื่องการคิดว่าเจ้าหน้าที่สัตวบาลเท่านั้นเป็นผู้ที่ทำให้การเลี้ยงไก่ประสบความสำเร็จ และทุกคนที่ทำงานในฟาร์มต้องใช้อุปกรณ์ในการเลี้ยงเป็น ที่ได้คะแนนทักษะดีค่อนข้างน้อย คือ 2.329 และ 2.353 คะแนนตามลำดับ ในเรื่องการคิดว่าเจ้าหน้าที่สัตวบาลเป็นผู้ที่ทำให้การเลี้ยงไก่ประสบความสำเร็จ ที่เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าใจว่าเจ้าหน้าที่สัตวบาลเท่านั้น ที่จะช่วยให้การเลี้ยงไก่เนื้อประสบความสำเร็จ เป็นทักษะที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างยิ่ง เพราะในการเลี้ยงไก่ให้ดีได้นั้น ควรที่จะขึ้นอยู่กับตัวของเกษตรกรเองมากกว่า ส่วนเจ้าหน้าที่สัตวบาลจะเป็นเพียงพี่เลี้ยงช่วยแนะนำ ประสานงานให้เท่านั้น ฉะนั้นเกษตรกรบางคนก็หวังจะให้เจ้าหน้าที่สัตวบาลช่วยเหลืออย่างเดียวก็เลี้ยงไก่เนื้อให้ประสบความสำเร็จได้ยาก

สำหรับทักษะที่ทุกคนที่ทำงานในฟาร์มต้องใช้งานอุปกรณ์การเลี้ยงเป็น โดยเฉพาะอุปกรณ์ระบบปิด ที่เกษตรกรบางคนมีทักษะที่ไม่เห็นด้วยกับการให้ความรู้แก่บุคคลอื่นที่ทำงานในฟาร์ม เช่น ญาติพี่น้องที่ช่วยเลี้ยงไก่ หรือคนงานเลี้ยงไก่ ซึ่งเป็นทักษะที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างยิ่งเช่นกัน เพราะการทำงานในระบบโรงเรือนปิดมีอุปกรณ์ที่ซับซ้อน ถ้ามีเพียงคนใดคนหนึ่งมีความรู้เข้าใจวิธีการทำงานเพียงคนเดียว ในกรณีที่คนๆ นั้นไปทำธุระที่อื่น หากมีกรณีฉุกเฉินขึ้นมา เช่น ไฟฟ้าดับ ไฟไหม้ พัดลมไม่ทำงานในขณะที่เลี้ยงไก่ เป็นต้น อาจได้รับการแก้ไขไม่ทันการณ์ และเกิดผลเสียอย่างร้ายแรงกับฟาร์มไก่เนื้อได้

ส่วนทักษะเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อ ที่เกษตรกรตอบได้คะแนนน้อย คือ ความต้องการให้ลูกหลานสืบทอดการเลี้ยงไก่เนื้อซึ่งได้คะแนน 2.354 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3.000

คะแนน อาจแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความรู้สึกไม่มีความมั่นคงในอาชีพพอที่จะให้ลูกหลานสืบ
ทอดต่อไปได้ ฉะนั้นเกษตรกรควรได้รับการส่งเสริมให้รักอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อให้มากกว่านี้ เพื่อ
เกษตรกรจะได้เลี้ยงไก่เนื้อให้ประสบความสำเร็จต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 15 ทักษะในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

ทัศนคติ	ทัศนคติ	ทัศนคติ	ทัศนคติ	คะแนน
	เหมาะสม	กลางๆ	ไม่เหมาะสม	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
1) ทุกคนที่ทำงานในฟาร์มต้องใช้อุปกรณ์ในการเลี้ยงเป็น	54 (65.9)	3 (3.7)	25 (30.5)	2.353
2) การติดตั้งเครื่องสำรองไฟฟ้าเป็นสิ่งจำเป็น	75 (91.5)	1 (1.2)	6 (7.3)	2.841
3) การดูแลลูกไก่อายุ 3 วันแรกมีความสำคัญอย่างยิ่ง	71 (86.6)	5 (6.1)	6 (7.3)	2.793
4) การเปิดผ้าม่านในขณะที่เลี้ยงไก่เป็นสิ่งไม่ควรกระทำ	75 (91.5)	3 (3.7)	4 (4.9)	2.866
5) ป้องกันกลิ่นแก๊สในโรงเรือน	80 (97.6)	1 (1.2)	1 (1.2)	2.963
6) เมื่อไก่เป็นโรคให้รีบติดต่อเจ้าหน้าที่สัตวบาลทันที	75 (91.5)	1 (1.2)	6 (7.3)	2.841
7) การคิดว่าเจ้าหน้าที่สัตวบาลเท่านั้นเป็นผู้ที่ทำให้การเลี้ยงไก่ประสบความสำเร็จ	50 (61.0)	9 (11.0)	23 (28.0)	2.329
8) การทำความสะอาดโรงเรือนเป็นสิ่งจำเป็น	63 (76.8)	7 (8.5)	12 (14.6)	2.622
9) การสร้างโรงเรือนกับการเลี้ยงไก่ให้ประสบความสำเร็จ	58 (70.7)	16 (19.5)	8 (9.8)	2.610
10) ผู้เลี้ยงมีขีดจำกัดให้เลี้ยงดีกว่าที่เป็นอยู่ได้	55 (67.1)	17 (20.7)	10 (12.2)	2.549
11) การดูแลเอาใจใส่ในการเลี้ยงไก่อย่างใกล้ชิด จึงประสบความสำเร็จ	66 (80.5)	11 (13.4)	5 (6.1)	2.744
12) ความมั่นคงของอาชีพการเลี้ยงไก่เนื้อต่อครอบครัว	60 (73.2)	13 (15.9)	9 (11.0)	2.622
13) ความต้องการให้ลูกหลานสืบทอดการเลี้ยงไก่เนื้อในอนาคต	43 (52.4)	25 (30.5)	14 (17.1)	2.354
14) ความจำเป็นในการทำบันทึกบัญชีฟาร์ม	61 (74.4)	16 (19.5)	5 (6.1)	2.683
15) ถ้ามีทุนจะปรับปรุงอุปกรณ์ในการเลี้ยงให้เหมาะสม	69 (84.1)	10 (12.2)	3 (3.7)	2.805
คะแนนเฉลี่ย				2.665

2.3 การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

จากการวิเคราะห์การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร โดยแบ่งการปฏิบัติเป็น 2 หัวข้อ คือ ข้อ 1 – 7 เป็นการให้คำแนะนำการปฏิบัติเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อและการจัดการต่างๆ และข้อ 8 – 10 เป็นการให้คำแนะนำการปฏิบัติโดยผู้สัมภาษณ์ ซึ่งแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 15 เมื่อแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 3 ช่วง คือ $\frac{1-3}{5} = 0.66$ คะแนน โดย เกษตรกรมีการปฏิบัติไม่ดีจะมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1 – 1.66 คะแนน เกษตรกรมีการปฏิบัติกลางๆ จะมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.67 – 2.33 คะแนน และเกษตรกรมีการปฏิบัติที่ดีจะมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.00 คะแนน

จากการวิเคราะห์พบว่า ในคะแนนเต็ม 3 คะแนน เกษตรกรมีคะแนนการปฏิบัติเฉลี่ย 2.283 ถือว่าเกษตรกรมีการปฏิบัติกลางๆ ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด เมื่อแยกออกเป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการเลี้ยงและการจัดการต่างๆ มีคะแนนเท่ากับ 2.403 คะแนน ถือว่าเกษตรกรมีการปฏิบัติที่ดี และการให้คำแนะนำการปฏิบัติโดยผู้สัมภาษณ์มีคะแนนเท่ากับ 2.008 คะแนน ซึ่งถือว่าเกษตรกรมีการปฏิบัติกลางๆ

จากการวิเคราะห์การปฏิบัติแต่ละข้อพบว่า มีบางข้อที่เกษตรกรได้คะแนนน้อย โดยเฉพาะการทำบัญชีฟาร์มมีคะแนนเพียง 1.829 คะแนนเท่านั้น อาจแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการทำบัญชีฟาร์ม โดยเฉพาะบัญชีรายรับรายจ่าย ซึ่งเกษตรกรจะไม่ว่าผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่เนื้อคุ้มค่างกับเงินลงทุนเพียงใด และบัญชีฟาร์มอื่นๆ นอกเหนือจากบัญชีรายรับรายจ่าย เช่น ผลการเลี้ยงแต่ละรุ่นเพื่อแสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการเลี้ยงว่าเกษตรกรเองมีผลการเลี้ยงที่ดีขึ้นเพียงใด ควรปรับปรุงการเลี้ยงจุดไหนบ้าง ช่วงฤดูกาลใดเป็นช่วงระวังการเกิดโรคระบาด หรือช่วงที่มีผลการเลี้ยงตกต่ำ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงผลการเลี้ยงของตัวเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม ฉะนั้นการทำบัญชีฟาร์มเป็นสิ่งสำคัญยิ่งไม่เว้นกับการทำการเกษตรหรือธุรกิจอย่างอื่นด้วย

ในเรื่องการจัดการกับไก่ตายในฟาร์มมีเกษตรกรปฏิบัติไม่เหมาะสมค่อนข้างมาก มีจำนวนร้อยละ 36.6 ซึ่งในเกษตรกรกลุ่มนี้อาจจะมีความรู้ในการจัดการกับไก่ตายในฟาร์มที่เหมาะสมแต่ไม่ปฏิบัติ อาจจะเป็นเพราะเกษตรกรไม่มีประสบการณ์ว่าถ้าจัดการกับไก่ตายในฟาร์มวิธีที่ผิด เช่น เอาไปขายให้พ่อค้า นำไปแจกจ่ายญาติพี่น้อง เอาไปบริโภค หรือให้สัตว์เลี้ยงกินจะเกิดผลอย่างไรตามมา เช่น อาจเกิดโรคระบาดเกิดขึ้นก็ได้ ฉะนั้นควรมีการณรงค์ให้มีการจัดการกับไก่ตายในฟาร์มอย่างถูกวิธี คือ การเผาหรือฝังให้ ไกลจากฟาร์มไก่ เป็นต้น

ส่วนคะแนนการปฏิบัติของเกษตรกรที่ผู้สัมภาษณ์ได้ไปสังเกตเอง คือ สภาพของโรงเรือน และโรงเก็บอาหาร ความสะอาดของโรงเรือน และอุปกรณ์การเลี้ยง และการจัดการสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในฟาร์ม มีคะแนนระดับกลางๆ คือ 2.049 2.110 และ 1.866 คะแนนตามลำดับ

ตารางที่ 16 การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

การปฏิบัติ	การปฏิบัติ	การปฏิบัติ	การปฏิบัติ	คะแนน
	เหมาะสม	กลางๆ	ไม่เหมาะสม	
	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	จำนวน(ร้อยละ)	
1) การตรวจเช็คอุปกรณ์การเลี้ยง	57 (69.5)	16 (19.5)	9 (11.0)	2.585
2) การให้อาหารไก่เนื้อ	35 (42.7)	34 (41.5)	13 (15.9)	2.268
3) การตรวจสภาพอาหารก่อนนำไปเลี้ยงไก่	45 (54.9)	31 (37.8)	6 (7.3)	2.476
4) การเปิดผ้าม่านในขณะที่เลี้ยงไก่	64 (78)	15 (18.3)	3 (3.7)	2.744
5) การทำความสะอาดโรงเรือน	61 (74.4)	12 (14.6)	9 (11.0)	2.634
6) การจัดการกับไก่ตายในฟาร์ม	52 (63.4)	0 (0.0)	30 (36.6)	2.268
7) การทำบัญชีฟาร์ม	30 (36.6)	8 (9.8)	44 (53.7)	1.829
8) สภาพของโรงเรือน และโรงเก็บอาหาร	23 (28.0)	40 (48.8)	19 (23.2)	2.049
9) ความสะอาดของโรงเรือน และอุปกรณ์การเลี้ยง	18 (22.0)	55 (67.1)	9 (11.0)	2.110
10) การจัดการสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในฟาร์ม	10 (12.2)	51 (62.2)	21 (25.6)	1.866
คะแนนเฉลี่ย				2.283

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 12 ตัว กับความรู้ ทักษะคิด การปฏิบัติ โดยใช้ t-test และ Multiple Regression Analysis พบว่าสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ด้วย t-test ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การทดสอบเปรียบเทียบหาความแตกต่างของความรู้ การเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ด้วย t-test

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ยความรู้	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t-test	df	ระดับนัยสำคัญ
ชาย	59	0.85	0.083			
หญิง	23	0.84	0.078	0.598	80	NS

จากตารางที่ 17 สรุปได้ว่า

ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18 การทดสอบเปรียบเทียบหาความแตกต่างของทักษะคิดการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ด้วย t-test

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ยทักษะคิด	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t-test	df	ระดับนัยสำคัญ
ชาย	59	2.655	0.213			
หญิง	23	2.690	0.189	0.678	80	NS

จากตารางที่ 18 สรุปได้ว่า

ทัศนคติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 19 การทดสอบเปรียบเทียบหาความแตกต่างของการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ด้วย t-test

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติ	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t-test	df	ระดับนัยสำคัญ
ชาย	59	2.312	0.247			
หญิง	23	2.230	0.331	1.215	80	NS

จากตารางที่ 19 สรุปได้ว่า

การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกรระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

ความสัมพันธ์ของข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่มีผลต่อความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Science or SPSS for Windows) เป็นสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

	Y1	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11
Y1	1.000	.174	.039	.136	.076	.114	-.015	.136	.175	-.142	-.071	.197
X1		1.000	-.598**	.369**	-.317**	-.001	-.119	.135	.094	-.084	-.118	.056
X2			1.000	-.018	.349**	.136	.157	-.197	.184	.268*	.213	.156
X3				1.000	-.022	.042	-.194	-.202	.194	.283**	-.246*	.247*
X4					1.000	.358**	.325**	-.102	-.142	.178	-.127	-.014
X5						1.000	.547**	.025	.207	.008	-.089	.093
X6							1.000	-.053	.100	.166	.036	.280*
X7								1.000	.224*	-.119	-.031	-.082
X8									1.000	.027	-.056	.092
X9										1.000	-.039	.092
X10											1.000	.516**
X11												1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ เมื่อ Y1 = ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร

a = ค่าคงที่

b1...11 = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการ ได้ค่าคงที่ที่แล้ว

- X1 = อายุ
 X2 = ระดับการศึกษา
 X3 = ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อกับบริษัท
 X4 = รายได้รวมของครอบครัว
 X5 = จำนวนไก่เนื้อ (ตัว/รุ่น)
 X6 = มูลค่าโรงเรือน
 X7 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัตวบาลของบริษัท
 X8 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ทางราชการ
 X9 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากหนังสือพิมพ์
 X10 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากวารสาร
 X11 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากเอกสาร

เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม (ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร) ดังตารางที่ 20 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่าส่วนใหญ่แล้วตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับต่ำ ตามเกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ของบุบผา (ม.ป.ป. : 148) จากตารางที่ 20 พบว่า ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งทำให้ค่า R^2 เปลี่ยนนั้นไม่มี เพราะค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่มีค่าใกล้เคียงกับ 1 หรือ 0.70 เลย และไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรตาม

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนโดยสรุป ของความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร

ตัวแปร	R	R^2	R^2 change	B	Beta	T
-จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากเอกสาร	.487	.237	.237	.0087	.354	2.327*
- ค่าคงที่				.660		8.845

F 1.977***

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรอิสระ 1 ตัวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร ดังตารางที่ 21 จากตารางดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากเอกสารสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรที่มีนัยสำคัญร้อยละ 23.7

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจึงสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร ไว้ดังนี้

$$\text{จากสมการ } Y_1 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11}$$

เมื่อ Y_1 = ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร

a = ค่าคงที่

$b_1 \dots b_{11}$ = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการได้ค่าคงที่แล้ว

X_1 = อายุ

X_2 = ระดับการศึกษา

X_3 = ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อกับบริษัท

X_4 = รายได้รวมของครอบครัว

X_5 = จำนวนไก่เนื้อ (ตัว/รุ่น)

X_6 = มูลค่าโรงเรือน

X_7 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัตวบาลของบริษัท

X_8 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ทางราชการ

X_9 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากหนังสือพิมพ์

X_{10} = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากวารสาร

X_{11} = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากเอกสาร

ซึ่งเขียนสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y = a + b_{11}x_{11}$$

ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร = .660 + .0087 (จำนวนครั้งในการรับข่าวสารจากเอกสาร)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

- หมายเหตุ เมื่อ Y_2 = ทศนคติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบ โรงเรือนปิดของเกษตรกร
- a = ค่าคงที่
- b1...11 = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการ ได้ค่าคงที่แล้ว
- X1 = อายุ
- X2 = ระดับการศึกษา
- X3 = ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อกับบริษัท
- X4 = รายได้รวมของครอบครัว
- X5 = จำนวนไก่เนื้อ (ตัว/รุ่น)
- X6 = มูลค่าโรงเรือน
- X7 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัตวบาลของบริษัท
- X8 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ทางราชการ
- X9 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากหนังสือพิมพ์
- X10 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากวารสาร
- X11 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากเอกสาร

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนพบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับทศนคติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบ โรงเรือนปิดของเกษตรกร และสามารถอธิบายได้ว่าข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กันกับทศนคติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบ โรงเรือนปิดของเกษตรกร

All rights reserved

3.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบ โรงเรือนปิด

ความสัมพันธ์ของข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่มีผลต่อการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Science or SPSS for Windows) เป็นสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบ
โรงเรือนปิด

	Y3	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11
Y3	1.000	-.256*	.417**	-.042	.469**	.254*	.239*	.039	.201	.216	-.033	.110
X1		1.000	-.598**	.369**	-.317**	-.001	-.119	.135	.094	-.084	-.118	.056
X2			1.000	-.018	.349**	.136	.157	-.197	.184	.268*	.213	.156
X3				1.000	-.022	.042	-.194	-.202	.194	.283**	-.246*	.247*
X4					1.000	.358**	.325**	-.102	-.142	.178	-.127	-.014
X5						1.000	.547**	.025	.207	.008	-.089	.093
X6							1.000	-.053	.100	.166	.036	.280*
X7								1.000	.224*	-.119	-.031	-.082
X8									1.000	.027	-.056	.092
X9										1.000	-.039	.092
X10											1.000	.516**
X11												1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หมายเหตุ เมื่อ Y3 = การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร

a = ค่าคงที่

b1...11 = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับ
ตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการได้ค่าคง
ที่แล้ว

X1 = อายุ

X2 = ระดับการศึกษา

X3 = ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อกับบริษัท

X4 = รายได้รวมของครอบครัว

X5 = จำนวนไก่เนื้อ (ตัว/รุ่น)

X6 = มูลค่าโรงเรือน

X7 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัตวบาลของบริษัท

X8 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ทางราชการ

X9 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากหนังสือพิมพ์

X10 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากวารสาร

X11 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากเอกสาร

เมื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม (การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร) ดังตารางที่ 23 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันพบว่าส่วนใหญ่แล้วตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับต่ำ ตามเกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ของบุพบา (ม.ป.ป. : 148) จากตารางที่ 20 พบว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งทำให้ค่า R^2 เปลี่ยนนั้นไม่มี เพราะค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่มีค่าใกล้เคียงกับ 1 หรือ 0.70 เลย และปรากฏว่ามีตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ x1 (อายุ) x5 (จำนวนไก่เนื้อ ตัว/รุ่น) และ x6 (มูลค่าโรงเรือน) มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรตามคือ การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร ที่ระดับ 0.05 และมีตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ x2 (ระดับการศึกษา) และ x4 (รายได้รวมของครอบครัว) มีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรตามคือ การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร ที่ระดับ 0.01

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนโดยสรุป ของการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร

ตัวแปร	R	R ²	R ² change	B	Beta	T
-ระดับการศึกษา	.309	.095	.095	.031	.247	2.313*
-รายได้รวมของครอบครัว	.390	.152	.057	.168	.246	2.298*
- ค่าคงที่				1.896		13.622
			F	7.074***		

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรอิสระ 2 ตัวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร ดังตารางที่ 24 จากตารางดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 9.5 และรายได้รวมของครอบครัวสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 15.2

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจึงสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร ไว้ดังนี้

$$\text{จากสมการ } Y_3 = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11}$$

เมื่อ Y_{13} = การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร

a = ค่าคงที่

$b_{1...11}$ = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการได้ค่าคงที่แล้ว

X_1 = อายุ

X_2 = ระดับการศึกษา

X_3 = ประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่เนื้อกับบริษัท

X_4 = รายได้รวมของครอบครัว

X5 = จำนวนไก่เนื้อ (ตัว/รุ่น)

X6 = มูลค่าโรงเรือน

X7 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่สัตวบาลของบริษัท

X8 = จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ทางราชการ

X9 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากหนังสือพิมพ์

X10 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากวารสาร

X11 = จำนวนครั้งในการรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่จากเอกสาร

ซึ่งเขียนสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4$$

การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่ = $1.896 + .031$ (ระดับการศึกษา) + $.168$ (รายได้รวมของครอบครัว)

$$R = .390, R^2 = .152, R_{adj}^2 = .130, SEE = .478, F = 7.074$$

ตามตารางที่ 24 แสดงว่า เกษตรกรที่ระดับการศึกษาสูงจะมีการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดดีมาก และเกษตรกรที่มีรายได้รวมของครอบครัวสูงจะมีการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดที่ดีมากด้วย สามารถอธิบายความผันแปรของการปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร ได้ร้อยละ 15.2 (ดูค่า R^2)

เมื่อพิจารณาสมการถดถอยพหุแบบขั้นตอนอธิบายได้ว่า การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร มีค่าเท่ากับ $1.896 + .031$ คูณด้วย (ระดับการศึกษา) + $.168$ คูณด้วย (รายได้รวมของครอบครัว) แสดงให้เห็นว่า ถ้าเกษตรกรมีการศึกษาระดับสูง ก็จะทำให้การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดดี มากกว่าเกษตรกรที่มีการศึกษาระดับต่ำ และ การที่เกษตรกรมีรายได้รวมของครอบครัวสูง ก็จะทำให้การปฏิบัติในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดดี มากกว่าเกษตรกรที่มีรายได้รวมของครอบครัวต่ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดของเกษตรกร

4.1 ปัญหาต่างๆ ที่เกษตรกรพบในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด

ผลการวิเคราะห์ปัญหาที่เกษตรกรพบในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดดังตารางที่ 25 พบว่าปัญหาที่เกษตรกรพบมากที่สุดคือ ปัญหาขาดแคลนเงินทุน พบมากถึงร้อยละ 76.8 รองลงมาคือ ปัญหาผลการเลี้ยงไม่ดี พบร้อยละ 46.3 ในเรื่องขาดแคลนเงินทุนที่พบว่ามีปัญหามาก อาจจะเป็นเพราะว่า อาชีพเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนค่อนข้างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับการทำการเกษตรรูปแบบอื่นๆ และเป็นการลงทุนในระยะเริ่มต้นที่สูง และมีค่าใช้จ่ายที่ต้องตามมาอีก ได้แก่ ค่าไฟ ค่าน้ำ และค่าสีกหรือของอุปกรณ์ต่างๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่ค่อนข้างน้อย (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการเลี้ยงของเกษตรกรแต่ละราย) จึงทำให้เกษตรกรมีเงินหมุนเวียนไม่เพียงพอ และเกษตรกรบางรายที่ต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินต่างๆ ยิ่งทำให้เกิดปัญหาในเรื่องนี้มากขึ้น ส่วนปัญหารองลงมาคือปัญหาผลการเลี้ยงไม่ดีที่พบมากอาจจะเป็นเพราะว่าเกษตรกรกำลังอยู่ในช่วงปรับตัวจากการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนเปิดเดิมเปลี่ยนมาเป็นการเลี้ยงแบบโรงเรือนปิด หรือมีเกษตรกรรายใหม่ที่สนใจเข้ามาเลี้ยงไก่ค่อนข้างมากที่อาจมีความรู้ ความเข้าใจหรือประสบการณ์ไม่เพียงพอ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการเลี้ยงได้ ส่วนปัญหาที่เกษตรกรเลือกปัญหาขึ้นมาเองคือปัญหาระยะเวลาพักเล้านานเกินไป ทำให้สูญเสียรายได้ พบร้อยละ 24.4 ส่วนปัญหาอื่น ๆ มีเกษตรกรเลือกค่อนข้างน้อยและมีจำนวนใกล้เคียงกัน ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้แก่เกษตรกรจึงควรเลือกแก้ไขปัญหาที่พบมากที่สุดก่อน

ตารางที่ 25 ปัญหาต่างๆ ที่เกษตรกรพบในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด*

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดแคลนเงินทุน	63	76.8
2. ผลการเลี้ยงไม่ดี	38	46.3
3. เจ้าหน้าที่สัตวบาลจากบริษัทมีจำนวนน้อย	24	29.3
4. ลูกไก่ไม่มีคุณภาพ	21	25.6
5. ระยะเวลาที่เลี้ยงนานเกินไป ทำให้สูญเสียรายได้	20	24.4
6. ไก่เนื้อในฟาร์มเป็นโรคบ่อยครั้ง	19	23.2
7. ขาดแคลนพื้นที่เลี้ยงเพื่อขยายฟาร์ม	16	19.5
8. แรงงานไม่มีคุณภาพ	13	15.9
9. ขาดแคลนแหล่งน้ำใช้	10	12.2
10. อาหารไก่เนื้อไม่มีคุณภาพ	6	7.3

* เกษตรกรสามารถเลือกได้ไม่เกิน 3 คำตอบ

4.2 ความต้องการได้รับความช่วยเหลือในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดในด้านต่างๆ

ความต้องการได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิด ดังตารางที่ 26 พบว่า ความต้องการที่เกษตรกรต้องการมากที่สุดคือ ต้องการให้ลูกไก่ที่มีคุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิมมีจำนวนร้อยละ 43.9 อาจแสดงให้เห็นว่าที่เกษตรกรมีความคิดว่าที่ผลการเลี้ยงไก่เนื้อไม่ดีเพราะสาเหตุเกิดจากลูกไก่ไม่มีคุณภาพ และถ้าได้เลี้ยงลูกไก่ที่มีคุณภาพก็จะส่งผลทำให้ผลการเลี้ยงดีขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นความคิดที่มีส่วนถูก แต่อย่างไรก็ตามการเลี้ยงไก่ให้มีผลการเลี้ยงที่ดีต้องมีปัจจัยอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น พันธุ์ไก่หรือลูกไก่ อาหาร และการจัดการของเกษตรกรเองด้วย เป็นต้น ส่วนความต้องการรองลงมาคือ ต้องการได้รับการอุดหนุนเงินทุนในการเลี้ยงไก่เนื้อจากทางราชการมีจำนวนร้อยละ 41.5 ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่พบมากที่สุดคือการขาดแคลนเงินทุน ส่วนความต้องการถัดลงมาคือรายได้จากการเลี้ยงไก่มากขึ้นกว่าเดิม และอยากให้มือน้ำใช้เพียงพอ ส่วนความต้องการอื่นๆมีจำนวนค่อนข้างน้อย ดังนั้นในการเข้าไปให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในเรื่องต่างๆ นั้นต้องคำนึงถึงความต้องการของเกษตรกรด้วย

ตารางที่ 26 ความต้องการได้รับความช่วยเหลือในการเลี้ยงไก่เนื้อแบบโรงเรือนปิดในด้านต่างๆ *

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ลูกไก่ที่มีคุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิม	36	43.9
2. ได้รับการอุดหนุนเงินทุนในการเลี้ยงไก่เนื้อจากทางราชการ	34	41.5
3. รายได้จากการเลี้ยงไก่มากขึ้นกว่าเดิม	30	36.6
4. มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ	30	36.6
5. อาหารไก่เนื้อที่มีคุณภาพมากขึ้น	21	25.6
6. อยากให้ทางราชการมาดูแลความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อใกล้ชิดมากกว่านี้	21	25.6
7. ได้รับข่าวสารใหม่ๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อ	17	20.7
8. ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เนื้อ	14	17.1
9. มีเจ้าหน้าที่สัตวบาลจากบริษัทเพิ่มมากขึ้น	13	15.9
10. เจ้าหน้าที่สัตวบาลจากบริษัททำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น	8	9.8
11. อยากให้เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์จากทางราชการมาให้ความรู้ในการเลี้ยงไก่เนื้อเพิ่มเติม	6	7.3
12. อยากให้ย่นระยะเวลาพักเส้าลงมาอีก	6	7.3

* เกษตรกรสามารถเลือกได้ไม่เกิน 3 คำตอบ